

Inicjatywa biblijna |
LUMEN VITAE

LUMEN VITAE

*Ja jestem światłością
świata. Kto idzie za Mną,
nie będzie chodził w
ciemności, lecz
będzie miał
światło życia*

(J 8, 12)

Celem Inicjatywy biblijnej LUMEN VITAE jest promocja lektury i interpretacji Pisma Świętego oraz ewangelizacja. Spotykamy się we Wrocławiu dwa razy w miesiącu, zawsze w czwartek.

Wczytując się w słowo Boże, szukamy „światła”. Celebując Eucharystię, przypominamy sobie słowa Chrystusa: „Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne” (J 6,54). Stąd też tytuł naszej inicjatywy – *lumen vitae*, czyli „światło życia”.

NEWSLETTER - LUMEN VITAE 12 (2024) 2

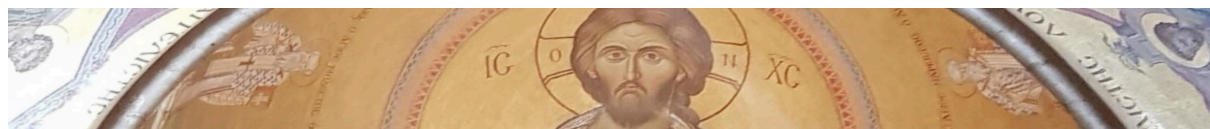
EDITORIAL

Mija właśnie trzy lata od powstania Inicjatywy biblijnej „Lumen vitae”. To dużo i niedużo. Nasze pierwsze spotkanie odbyło się w gronie dwudziestu kilku osób w październiku 2021. Dziś jest nas znacznie więcej i wciąż dążymy do stawania się wspólnotą. Przed nami długa droga, jednak oddani w opiekę Niepokalanej mamy nadzieję, że Duch Święty będzie nas prowadził ku coraz głębszemu poznawaniu Słowa, które z każdym dniem coraz bardziej oświetlać będzie drogi naszego życia! Oby *lumen*, jakim jest Słowo Boże, stawało się coraz bardziej *vita* w naszej codzienności!

Minęła także połowa okresu wakacyjnej przerwy w naszych spotkaniach. Zakończyliśmy je w czerwcu, a wznowimy w październiku bieżącego roku. Na półmetku tego czasu pojawia się kolejny *Newsletter*, przede wszystkim po to, by zdać relację z działalności związanych z naszą Inicjatywą kręgów biblijnych i jednocześnie zaprosić do udziału w spotkaniach owych kręgów. W czasie wakacji odbyły się dwa owocne spotkania Rady Inicjatywy, podczas których analizowaliśmy wyniki ankiet, które wypełnialiśmy podczas ostatnich rekolekcji w Ząbkowicach oraz po czerwcowym spotkaniu w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego. Spłynęło ich około pięćdziesiąt, a każda z ankiet jest pięknym świadectwem troski o wzrost naszego dzieła. Serdecznie za to dziękujemy! Mamy nadzieję, że wnioski płynące z tych analiz wzbogacą naszą działalność tak, by przynosiła jeszcze piękniejsze duchowe owoce.

Tymczasem serdecznie zapraszam do lektury!

ks. Mariusz Rosik

TABLICA OGŁOSZEŃ

OGŁOSZENIE PIERWSZE

W pierwszej połowie lipca 2024 roku dwanaście osób związanych z naszą Inicjatywą biblijną uczestniczyło w pielgrzymce do Japonii, śledząc historię chrześcijaństwa na tamtejszych ziemiach. Odwiedziliśmy miejsca związane z działalnością o. Maksymiliana Kolbe, a także sanktuarium Matki Bożej w Akicie. Relacja z Akity jest dostępna na naszej stronie: <https://lumenvitae.pl/2024/07/13/wizyta-w-miejscu-objawien-matki-bozej-w-akicie-07-07-2024/>. Prezentowaliśmy się nieźle, prawda?

OGŁOSZENIE DRUGIE

Wrzesień naznaczony jest obiecującą wyprawą na Cypr! To nie tylko miejsce, do którego przybyli, głosząc dobrą nowinę, Paweł i Barnaba, ale także wyspa wskrzeszonego przez Jezusa Łazarza! Będziemy ścierać się z magiem Elimasem, podziwiać ikony pisane przez św. Łukasza, zastanawiać się nad rolą Jana Marka w misji na Cyprze, filozofować z Kitionem, mitologizować z Afrodytą i dziwić się biskupowi Makariosowi, który postanowił zostać prezydentem wyspy! Może przed wyprawą warto zasmakować klimatu: <https://mariuszrosik.pl/zenon-z-kition-oprowadza-po-cyprze/>?

OGŁOSZENIE TRZECIE

Z ankiet wynika jasno, że zdecydowana większość uczestników naszych spotkań woli jedno rekolekcje w roku (związane ze szkołą biblijną) i są to rekolekcje adwentowe. W tym roku zapraszamy do Ząbkowic Śląskich w dniach 13-15.12.2024. Rekolekcje czerwcowe natomiast będziemy chcieli odbyć zwiedzając chrześcijańskie zabytki Pragi. Przewidujemy je w dniach 13-15.06.2025. Wyjazd zorganizuje niezawodne biuro Wratislavia Travel. Wszelkie szczegóły (plan wyjazdu, koszty i sposób zapisów) będziemy podawać sukcesywnie na comiesięcznych spotkaniach w przyszłym roku.

Praga. Most Karola

OGŁOSZENIE CZWARTE

Na naszej stronie internetowej jest już dostępne kalendarium na rok duszpasterski 2024 / 25. Serdecznie zachęcamy, aby w swoich kalendarzach zaznaczyć daty Eucharystii i konferencji, a także daty wyjazdowych dni skupienia i rekolekcji: <https://lumenvitae.pl/harmonogram/>. Jednocześnie informujemy, że remont kościoła śś. Piotra i Pawła (ul. Katedralna 4), który miał zakończyć się w czerwcu, wciąż trwa. Firma prowadząca remont unika odpowiedzi na pytanie o datę jego zakończenia. Mamy nadzieję, że do dnia 3 października 2024 (wtedy zapraszamy na Eucharystię inauguracyjną czwarty rok naszej działalności) kościół będzie dostępny. Jeśli nie, poinformujemy o miejscu Eucharystii.

OGŁOSZENIE PIĄTE

Jest jeszcze możliwość zapisania się na wyjątkowe rekolekcje *Mysterium fascinans* u oo. benedyktynów w podkrakowskim Tyńcu. Noszą tytuł: „Modlitwa Kościoła zapisana w księgach”. Organizatorzy zachęcają: „postanowiliśmy zajrzeć za kulisy sprawowanej liturgii, sięgając po tak ważne dla chrześcijan i obecne w każdej celebracji woluminy. Będziemy chcieli z teologicznego punktu widzenia przyjrzeć się historii rozwoju ksiąg, spojrzeć na posoborową reformę mszału, zatrzymać się nad tematem kolekt i prefacji mszalnych”. Szczegóły: <https://liturgia.dominikanie.pl/projekt/mysterium-fascinans-2024/>.

NASZE KRĘGI BIBLIJNE

Poniżej prezentujemy pięć kręgów biblijnych objętych patronatem Inicjatywy biblijnej „Lumen vitae”. Zachęcamy się do włączenia w ich działalność, a także do zakładania nowych kręgów w Waszych parafiach. Pomożemy!

KRĄG BIBLIJNY „LUMEN VITAE”

W listopadzie 2023 roku miało miejsce pierwsze spotkanie Kręgu Biblijnego „Lumen Vitae”. Od tego czasu spotykamy się regularnie, najczęściej w czwarte czwartki miesiąca, o godz. 18:30

w Centrum Duszpasterskim Archidiecezji Wrocławskiej na ul. Katedralnej 4. Grupa liczy kilkanaście osób. Celem naszych spotkań jest modlitewna, wspólnotowa lektura Biblii, wyrastająca na fundamencie osobistej modlitwy Słowem Bożym. Nasz Krąg stawia sobie również cel długofalowy, którym jest formowanie przyszłych animatorów oraz wsparcie proboszczów w tworzeniu kręgów w parafiach. W pierwszym roku naszej działalności skupiliśmy się na poznaniu i przyswojeniu sobie zasad osobistej modlitewnej lektury Pisma Świętego, tak, by czytać je w zgodzie z nauką Kościoła Katolickiego i by jak najlepiej rozumieć czytane teksty.

Nasze spotkania miały więc głównie charakter konferencyjny, z możliwością zadawania pytań. Ks. prof. Mariusz Rosik, który był naszym przewodnikiem po wspomnianych zasadach przekazywał nam wiedzę w sposób bardzo przystępny i praktyczny, prezentując na konkretnych biblijnych tekstach sposób ich zastosowania. Na spotkaniach Kręgu po wakacyjnej przerwie planujemy rozpocząć lekturę *Dziejów Apostolskich*. Jeśli masz pragnienie, by dzielić się Słowem Bożym z innymi, zapraszamy na nasze spotkania. Kontakt do animatora znajdziesz na naszej stronie internetowej www.lumenvitae.pl, w zakładce „O nas” a terminy naszych spotkań w harmonogramie na tejże stronie. Zapraszamy!

Agnieszka Kępowicz

KRĄG BIBLIJNY W SMOLCU

Spotkania Kręgu odbywają się w pierwsze piątki miesiąca po wieczornej Mszy świętej, czyli około godziny 18:45 w sali parafialnej w budynku plebanii (ul. Kościelna 4) i trwają zazwyczaj około dwóch godzin.

Jak wygląda spotkanie Kręgu Biblijnego? Zaczynamy od modlitwy, prosimy o asystencję Ducha Świętego i przystępujemy do lektury. Bardzo ważne, aby każdy miał przed sobą tekst Pisma Świętego, a nawet kilka różnych tekstów, aby przyglądać się wyborom dokonywanym przez tłumaczy. Podczas spotkań czytamy krok po kroku na głos całe księgi, kilka wersetów, potem

dzielimy się spostrzeżeniami – co wydaje nam się ważne, jaki jest sens poszczególnych słów, przyglądamy się różnym przekładom, wspieramy się komentarzami, czasem grecko-polskim wydaniem interlinearnym. Nie zakładamy z góry, jak wiele podczas jednego spotkania chcemy przeczytać, ale zazwyczaj udaje nam się przeczytać i przeanalizować jeden lub dwa rozdziały. Staramy się odkrywać sens, który starał się wyrazić natchniony autor, funkcjonujący w określonych realiach i kierujący swoje pismo do określonej wspólnoty. My odczytujemy słowa Pisma w naszej rzeczywistości, często sprawdzając, jak dany tekst interpretuje Kościół,

jak omawiana przez nas kwestia opisana jest w Katechizmie Kościoła Katolickiego. Po lekturze, analizie, dyskusji następuje moment ciszy, kiedy każdy w swoim sercu stara się rozważyć, co w usłyszanym słowie jest dla niego ważne, z jakim przesłaniem wychodzi ze spotkania. Boże słowo ma moc kształtować nasze życie i rzeczywiście tak się dzieje.

Pierwsze spotkanie po wakacyjnej przerwie będzie miało miejsce w piątek 6 września 2024 roku. W ubiegłym roku czytaliśmy po raz kolejny Dzieje Apostolskie i dotarliśmy w lekturze do Koryntu, gdzie, podczas drugiej podróży misyjnej, św. Paweł napisał dwa listy do nowopowstałej wspólnoty w Tesalonice. Pierwszy i Drugi List do Tesaloniczan jest naszą wakacyjną lekturą na lato, dlatego właśnie te teksty będą przedmiotem rozważań podczas pierwszego spotkania w tym roku. Będziemy również kontynuowali lekturę Dziejów Apostolskich oraz psalmów. Początek nowego roku spotkań to idealny moment, by do nas dołączyć. Serdecznie zapraszamy, najlepiej z ulubioną Biblią w dłoni. Zapraszamy również do śledzenia naszego profilu na *facebooku*. Osoba do kontaktu: Magdalena Konopko, tel. 606 301 411, magdalena.konopko@interia.pl

Magdalena i Jacek Konopko

KRĄG BIBLIJNY W KRYNICZNIE

Grupa Biblijna przy parafii św. Stanisława w Krynicznie spotyka się raz w tygodniu w piątkowy wieczór (o godz. 19:00). Spotkania trwają około 2 godzin choć, przy niektórych fragmentach, mogłyby trwać przez całą noc. W każdym uczestniczy nasz opiekun o. Roman OFM - duszpasterz z naszej Parafii. Grupa jest na tyle duża, że za każdym razem mamy wielość poglądów i przemyśleń, a jednocześnie na tyle mała, że pozwala każdemu na zabranie głosu i wzajemne poznanie się. Od jesieni 2023 roku zdecydowaliśmy się na dokładne omawianie poszczególnych ksiąg Nowego Testamentu. Do wiosny roku 2024 przeczytaliśmy,

przeanalizowaliśmy i przemodliliśmy Ewangelię wg św. Marka. Teraz pochyliśmy się nad Ewangelią wg św. Łukasza. W ramach przygotowania przed spotkaniami korzystamy z treści zawartych w Katolickim Komentarzu do Pisma Świętego, słuchamy omówień dostępnych w Internecie, sprawdzamy kontekst historyczny i odniesienia do Starego Testamentu. Szukamy w źródłach jak dany fragment rozumieli ojcowie Kościoła i jak przełożyło się to na nauczanie Kościoła wyłożone w KKK. Zawsze czytamy różne tłumaczenia Nowego Testamentu wraz z wydaniem interlinearnym. Dodatkowo uczestnicy wnoszą własne

doświadczenie życiowe, przemyślenia, wątpliwości i pytania. Mimo, że spotykamy się systematycznie już czwarty rok i często jesteśmy mocno zmęczeni po całym tygodniu pracy, dyskusja na temat Słowa za każdym razem wciąga, inspiruje i aktywuje. Często mamy pewne problemy interpretacyjne, ale – powtarzając za Ks. prof. Waldemarem Chrostowskim – „z Biblią nie ma problemów tak długo, jak długo jest zamknięta. Gdy zaczynamy ją czytać, potrzebuje właściwego zrozumienia, interpretacji i wykładni.” Dlatego w analizie Słowa Bożego podążamy za sformułowaną przez ojców Kościoła koncepcją czterech sensów Pisma Św.: literalny, alegoryczny, moralny i anagogeniczny. Spotkania rozpoczyna i kończy modlitwa ze śpiewem. Ta końcowa opiera się o Słowo właśnie przeczytane. Serdecznie zapraszamy na nasze spotkania! Osoba do kontaktu: Mariusz Ożarowski, tel. 601 776 403.

Agata Gruna-Ożarowska i Mariusz Ożarowski

KRĄG BIBLIJNY WE WROCŁAWIU-LEŚNICY

Krąg Biblijny w Leśnicy spotyka się co czwartek o godzinie 19:00. Raz w miesiącu zamiast własnego spotkania wspólnie jedziemy na Ostrów Tumski na wykład ks. prof. Rosika we wspólnocie Lumen Vitae. W tym roku czytamy Ewangelię Świętego Marka. Pracujemy zawsze

nad fragmentem kilkunastowersowym, który najpierw jest odczytywany na głos, potem zadajemy do niego nasuwające się pytania i uwagi, na które odpowiadamy później w trakcie analizy kolejnych wersetów. Określamy kontekst tego fragmentu w Ewangelii. W miarę przechodzenia od wersetu do wersetu odczytujemy na głos związane z nimi fragmenty innych ksiąg, aby wyjaśniać tekst także przy ich pomocy. Pod koniec spotkania jest miejsce na osobiste refleksje, jak Bóg w sposób szczególny przemówił do uczestników spotkania w tym fragmencie Pisma. Spotkanie trwa nieco ponad

godzinę, a rozpoczyna je i kończy krótka modlitwa. Serdecznie zapraszamy! Osoba do kontaktu: Piotr Czudźak, tel. 502 159 500.

Magdalena Czudźak

KRĄG BIBLIJNY W BIELANACH WROCŁAWSKICH

Spotkania naszego Kręgu Biblijnego odbywają się dwa razy w miesiącu, w środy po wieczornej Mszy Św. (zwykle jest to pierwsza i trzecia środa) o godz. 18:30, czyli około godziny 19:15 w Domu Parafialnym przy ul. Słonecznej 2 i zazwyczaj trwają około półtorej godziny. W czasie

spotkań nasza wiara wzrasta i staje się bardziej dojrzała. Tutaj nie tylko zgłębiamy wiedzę, ale przede wszystkim poznajemy wolę Bożą względem każdego z nas. Jest to miejsce zapraszania Ducha Świętego, który pozwala nam lepiej zrozumieć prawdy zawarte w Piśmie Świętym. To dzięki Jego tchnieniu często dostajemy odpowiedź na nurtujące nas pytania. W końcu jest to miejsce, gdzie Słowo Boże może nas formować i przemieniać na obraz Boga, którego poznajemy. W naszej siedmioosobowej grupie dzielimy się przemyśleniami na temat przeczytanych fragmentów Biblii, a obecnie rozważamy Ewangelię według św. Marka. Serdecznie zapraszam do udziału

w tych fascynujących spotkaniach, gdzie można pogłębiać swoją wiedzę na temat Biblii i dzielić się duchowym doświadczeniem z innymi. Jeśli masz takie pragnienie, dołącz do nas, najlepiej z ulubioną Biblią w dłoni. Osoba do kontaktu: Joanna Para, email: asiapara@gmail.com.

Joanna Para

REKOLEKCJE | SZKOŁA BIBLIJNA

Z ogromną przyjemnością informuję, że najbliższą Szkołę Biblijną złączoną z rekolekcjami, która odbędzie się w dniach 13-15 grudnia 2024 roku w ośrodku rekolekcyjnym w Ząbkowicach Śląskich, poprowadzi znakomity znawca psalterza, ks. dr hab. Wojciech Węgrzyniak. Bardzo ogólnie sformułowany temat brzmi: *Wprowadzenie do Księgi Psalmów*. Na swojej stronie pisze o sobie: „Pochodzę z Podhala a dokładnie z Mizernej. Jestem księdzem od 6 czerwca 1998 roku. Przez pierwsze trzy lata kapłaństwa byłem wikariuszem w Krakowie na os. Ruczaj. Pięć kolejnych lat spędziłem na studiach w Rzymie, trzy następne w Jerozolimie, gdzie obroniłem doktorat z nauk biblijnych i archeologii. W wakacje

przebywałem na zastępstwach, uczyłem się języków obcych i poznawałem Kościół także w Anglii, Niemczech, Francji, USA, Irlandii... Mieszkam przy Kolegiacie św. Anny w Krakowie, starając się pomagać również w duszpasterstwie”.

Księżę Wojtku, czekamy z otwartymi sercami i umysłami!

ks. Mariusz Rosik

DOMINIKANIE W AKCJI

„Pszenica i Kąkol” to seria publikowanych przez dominikańskie wydawnictwo „W drodze” książek dotyczących powiązań pomiędzy teologią, duchowością a praktyką życia chrześcijańskiego. Zamiarem autorów jest refleksja na temat tego: „(...) co jest ewangeliczną pszenicą, a co zasiewem Złego, kąkolem”. W poszczególnych tomach autorzy szukają odpowiedzi na pytania, m.in. o to: Jak nowe formy religijne zaspokajają duchowy głód człowieka? Czy da się z nich coś zaczerpnąć? Czy można korzystać z orientalnych technik medytacyjnych, wschodnich sztuk walki czy też chińskich praktyk leczniczych? Czy magia jest czymś niebezpiecznym dla człowieka? Jak roztropnie korzystać z rozmaitych ofert rozwoju, aby nie zatracić perspektywy wzrostu w miłości chrześcijańskiej? Które z doktryn, obrzędów czy metod medycyny alternatywnej mogą być niebezpieczne dla wiary chrześcijańskiej i prowadzą człowieka na duchowe bezdroża, a nawet przyczyniają się do utraty zdrowia psychofizycznego czy wręcz możliwości zbawienia? A także: Czy mamy wierzyć wszystkim nowym prorokom albo objawieniom prywatnym, zwłaszcza wieszczącym rychły koniec świata? Czy każda pobożność prowadzi ku Bogu? Jakie praktyki wypaczają naszą duchowość? W jaki sposób Kościół rozumie cud czy uzdrowienie? Co to znaczy czytać Biblię „po katolicku”? Kiedy dana wspólnota jest zdrowa i można w niej wzrastać, a kiedy staje się ona sektą, która zamyka człowieka na Chrystusa? Kim powinien być świecki lider i jaka jest jego rola we wspólnocie kościelnej?

Najnowsza książka serii „Pszenica i Kąkol” dotyczy egzorcyzmów. O ile na początku XXI wieku w każdej diecezji był zazwyczaj jeden egzorcysta (łącznie 41), tak w 2024 roku liczba ta wyniosła 120, ale i tak okazuje się niewystarczająca. Pokazuje to, że problem zniewoleń duchowych narasta. Dzięki tej książce czytelnik poznaje zarys historyczny praktyki egzorcyzmowania od czasów Starego Testamentu aż do chwili obecnej. Odkrywa zagadnienia doktrynalne i duszpasterskie związane z obrzędem egzorcyzmu. Więcej zob.: <https://wdrodze.pl/produkt/egzorcyzmy-historia-doktryna-i-praktyka/>.

***

Jednocześnie ponawiamy zachętę do dzielenia się refleksjami ze swoich lektur! Jak już zapewne wiecie, na naszej stronie internetowej pojawiła się nowa zakładka zatytułowana „Literatura dla ducha” (<https://lumenvitae.pl/category/literatura-dla-ducha/>). Prezentujemy na niej pozycje książkowe z dziedziny duchowości, teologii i biblistyki, po które naprawdę warto sięgnąć. I tu prosba: jeśli ktoś chciałby polecić jakąś pozycję, bo uznał ją za budującą intelektualnie i duchowo – serdecznie zapraszamy do współpracy! Piszcie na adres Agnieszki (agusiak27@o2.pl). Czytajcie i dzielcie się refleksjami po lekturze!

